

เรียน ผู้จัดการ

สถาบันการเงินเฉพาะกิจทุกแห่ง

ที่ ผกฉ.(07)ว. **59** /2562 เรื่อง การนำส่งหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ จำนวน 30 ฉบับ

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ระยะที่ 1 ซึ่งครอบคลุมเนื้อหาหลักใน 6 ด้านที่สำคัญ ได้แก่ ด้านธรรมาภิบาล การดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง กระบวนการด้านสินเชื่อ การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ และการบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล จำนวน 24 ฉบับ ให้ SFIs ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2560 เป็นต้นมา และต่อมากระทรวงการคลัง ร่วมกับ ธปท. ได้เสนอแก้ไขมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เพื่อให้การกำกับดูแล SFIs เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562 นั้น

เพื่อให้ ธปท. สามารถกำกับดูแล SFIs อย่างต่อเนื่องและมีความสอดคล้องกับกฎหมายฉบับปัจจุบัน ในครั้งนี้ ธปท. จึงได้ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์กำกับดูแล SFIs ระยะที่ 1 โดยอ้างอิงอำนาจกฎหมายตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินที่ได้แก้ไขแล้ว และได้ปรับปรุงถ้อยคำในหลักเกณฑ์บางฉบับให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ ยกเว้นในส่วนของหลักเกณฑ์ด้านธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ปรับปรุงในสาระสำคัญซึ่งได้มีการประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นจาก SFIs แล้ว โดยสรุปประเด็นที่มีการปรับปรุงของหลักเกณฑ์แต่ละฉบับปรากฏตามบทสรุปผู้บริหารที่ได้แนบมาพร้อมนี้

พร้อมกันนี้ ธปท. ยังได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ระยะที่ 2 เกี่ยวกับช่องทางการให้บริการทางการเงิน เพิ่มเติมอีก 3 ฉบับ รวมถึงแนวปฏิบัติ เรื่องแนวทางการทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) อีก 1 ฉบับ เพื่อเป็นการเพิ่มช่องทางการให้บริการ เพิ่มความคล่องตัว และเอื้อให้ SFIs ที่มีความพร้อมสามารถพัฒนารูปแบบการประกอบธุรกิจและการให้บริการทางการเงินที่เหมาะสมกับความต้องการและลักษณะลูกค้าตามพันธกิจ นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้เห็นชอบให้ ธปท. นำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience ของธนาคารพาณิชย์ จำนวน 3 ฉบับ มาใช้กับ SFIs โดยอนุโลมด้วย

ธปท. จึงขอส่งหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs จำนวน 30 ฉบับข้างต้น (รายชื่อประกาศและแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1) ซึ่งประกอบด้วย

- (1) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย 21 ฉบับ ที่ได้ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 136 ตอนพิเศษ 241 ง ลงวันที่ 27 กันยายน 2562 แล้ว
- (2) แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย 6 ฉบับ
- (3) หลักเกณฑ์ของธนาคารพาณิชย์ที่นำมาใช้กับ SFIs โดยอนุโลม 3 ฉบับ

ตามข้อมูลที่บรรจุในแผ่นบันทึกข้อมูล (CD) ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2 โดยหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 เป็นต้นไป ยกเว้นแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องการสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งมีการกำหนดแนวทางการสอบทานเพิ่มเติม จึงกำหนดให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป

ผกฉ40-กส100**03**-256209**30**

กส100	วันที่ 30 ก.ย. 2562
-------	----------------------------

อย่างไรก็ดี สำหรับการขอความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 14/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบ การแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของ SFIs ข้อ 5.2.1 (1) ที่กำหนดให้ SFIs ต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหาร รัฐวิสาหกิจ โดยให้ SFIs ขอความเห็นชอบจาก ธปท. ก่อนเสนอรายชื่อบุคคลต่อคณะกรรมการลั่นกรอง กรรมการรัฐวิสาหกิจ แต่เนื่องจากกระบวนการคัดเลือกกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่งตามกฎหมาย ข้างต้นยังไม่แล้วเสร็จ ธปท. จึงขอให้ SFIs ปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันตาม แนวทางเดิมไปก่อน โดยที่ SFIs ยังไม่ต้องขอความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง จาก ธปท. ทั้งนี้ ธปท. จะแจ้ง SFIs ให้ทราบต่อไปเมื่อกระบวนการตามกฎหมายดังกล่าวแล้วเสร็จ

นอกจากนี้ ธปท. ได้จัดทำบทสรุปผู้บริหาร เพื่อให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจได้ทราบถึงภาพรวม ในการกำกับดูแล รวมถึงสรุปสาระสำคัญและการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ดังกล่าวตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 3

สำหรับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ เพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เกณฑ์ LTV) นั้น ยังคงใช้ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 9/2562 ฉบับลงวันที่ 4 มีนาคม 2562 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2562 เช่นเดิม เนื่องจาก เป็นประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้ออกตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินฉบับที่ได้แก้ไขแล้ว จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวิรัช สันตะพานิต์)

ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
ผู้ว่าการแทน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
1. รายชื่อประกาศและแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 30 ฉบับ
  2. แผ่นบันทึกข้อมูล (CD) หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
  3. บทสรุปผู้บริหารเรื่องการกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

โทรศัพท์ 0 2283 6373

โทรสาร 0 2283 6466

หมายเหตุ [X] ธนาคารแห่งประเทศไทยได้จัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์ ข้างต้นแล้ว สรุปได้ดังนี้

(1) การปรับปรุงร่างหลักเกณฑ์การกำกับด้านธรรมาภิบาลของ SFIs เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561

(2) ร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ระยะที่ 2 เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561

(3) การรายงานข้อมูลภายใต้ร่างหลักเกณฑ์การประกอบกิจการสาขาของ SFIs เมื่อวันที่ 9 มกราคม 2562

(4) การปรับปรุงแนวปฏิบัติ Regulatory Sandbox เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2562

[ ] ไม่มีการประชุมชี้แจง

บทสรุปผู้บริหาร

เรื่อง การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

1. การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งกระทรวงการคลังเมื่อวันที่ 2 เมษายน 2558 มอบหมายให้ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (SFIs) ทั้ง 8 แห่ง ตามมาตรา 120 ของพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เพื่อให้การกำกับดูแล SFIs ทั้งในด้านกำกับความมั่นคงและกำกับนโยบายมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น มีความสอดคล้องกับพันธกิจของ SFIs โดยกำหนดให้ ธปท. ทำหน้าที่ 4 บทบาทหลักตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2557 คือ (1) การออกหลักเกณฑ์กำกับดูแล (2) การตรวจสอบความเหมาะสมของผู้บริหาร (3) การติดตามและตรวจสอบ และ (4) การสั่งการให้แก้ไขปัญหานี้

ต่อมากระทรวงการคลังร่วมกับ ธปท. เสนอแก้ไขปรับปรุงมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 เพื่อให้ ธปท. สามารถกำกับดูแล SFIs ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการแก้ไขกฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีกรอบหลักการแก้ไขกฎหมายดังต่อไปนี้

1.1 กรณีการดำเนินการตามปกติ

(1) **การออกหลักเกณฑ์กำกับดูแล SFIs:** กำหนดให้ ธปท. โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลด้านความมั่นคง (Prudential Regulation) ของ SFIs เช่น การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่มีใช้กรรมการ โดยตำแหน่งและผู้บริหารระดับสูง แนวทางการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมความเสี่ยงด้านต่าง ๆ และการคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน เป็นต้น

(2) **อำนาจผู้ตรวจการ :** กำหนดให้ ธปท. มีอำนาจแต่งตั้งพนักงาน ธปท. เป็นผู้ตรวจการสถาบันการเงินเฉพาะกิจ โดยให้อำนาจตามที่กำหนดในกฎหมาย เช่น การเข้าไปใน SFIs เพื่อตรวจสอบ สั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ และแสดงหลักฐานต่าง ๆ เป็นต้น

(3) **บทลงโทษ :** กำหนดบทลงโทษที่เหมาะสมกับ SFIs โดยในกรณีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ ได้มีการลดเพดานเปรียบเทียบปรับและไม่นำบทลงโทษมาใช้กับองค์กร เนื่องจากเป็นหน่วยงานของรัฐ

1.2 กรณีเกิดปัญหาฐานะและการดำเนินการ

ในกรณีที่ ธปท. เห็นว่า SFIs ดังกล่าวมีฐานะหรือการดำเนินงานในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของรัฐ ธปท. โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสามารถเสนอผู้มีอำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง SFIs พิจารณาดำเนินการ (1) แก้ไขฐานะหรือการดำเนินงาน หรือระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วน เป็นการชั่วคราวภายในระยะเวลาที่กำหนด (2) สั่งให้ผู้มีอำนาจหยุดการปฏิบัติหน้าที่ภายในเวลาที่กำหนด (3) ให้ SFIs ลดทุนหรือเพิ่มทุน

2. หลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs

2.1 การยกร่างหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs

ในการออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ธปท. จะออกหลักเกณฑ์แบ่งเป็นระยะ (Phasing) ตามความสำคัญจำเป็น โดยการออกหลักเกณฑ์แต่ละฉบับจะพิจารณาถึงลักษณะของธุรกิจและพันธกิจที่แตกต่างกันของ SFIs แต่ละแห่ง และมีการจัดประชุมชี้แจงและรับฟังความคิดเห็นต่อร่างหลักเกณฑ์การกำกับ

ดูแล SFIs กับผู้แทนของ SFIs รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำการประเมินผลกระทบ และนำมาประกอบการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์ให้ใช้ได้ในทางปฏิบัติ ก่อนที่จะนำเสนอไปยังกระทรวงการคลังเพื่อขอความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

(1) หลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ระยะที่ 1

สปท. ได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ระยะที่ 1 จำนวน 24 ฉบับ ในปี 2559 โดยมีเป้าหมายสำคัญคือ 1) เพื่อส่งเสริมให้ SFIs ให้บริการทางการเงินตามพันธกิจได้อย่างมั่นคงยั่งยืน มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส 2) ไม่ซับซ้อนจนเกินไป และ 3) คงไว้ซึ่งหลักการเพื่อความมั่นคงและความมีเสถียรภาพ โดยเน้นออกหลักเกณฑ์ที่สำคัญต่อความมั่นคง 6 ด้านสำคัญ ได้แก่ ธรรมชาติของการดำรงเงินกองทุน การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง กระบวนการด้านสินเชื่อ การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ การบัญชี และการเปิดเผยข้อมูล ซึ่งส่วนใหญ่บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2560 เป็นต้นมา

นอกจากนี้ ในปี 2562 สปท. ได้ออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อยกระดับมาตรฐานการพิจารณาสินเชื่อของ SFIs และไม่กระตุ้นการก่อหนี้เกินตัวของภาคครัวเรือน โดยการกำหนดเพดานอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (LTV Ratio) และสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มี LTV Ratio ไม่เกินเพดานที่กำหนด ได้รับความเห็นชอบความเสี่ยงที่ร้อยละ 35 อย่างไรก็ตาม SFIs สามารถขออนุญาตเป็นรายกรณีหากไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งได้ สำหรับการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล หรือสินเชื่อสวัสดิการที่ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงไว้ก่อนวันที่ 15 ตุลาคม 2561 ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2562 ที่ผ่านมา

ในครั้งนี สปท. ได้ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ระยะที่ 1 ที่ SFIs ได้ถือปฏิบัติมาตั้งแต่ปี 2560 โดยเป็นการปรับปรุงการอ้างอิงอำนาจกฎหมายให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา 120 แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 ที่ได้แก้ไขแล้ว รวมถึงปรับปรุงถ้อยคำในหลักเกณฑ์บางฉบับให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญของหลักเกณฑ์รวม 23 ฉบับ ประกอบด้วยประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยจำนวน 18 ฉบับ และแนวนโยบายจำนวน 5 ฉบับ โดยมีรายละเอียดการปรับปรุงหลักเกณฑ์ ดังนี้

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย	
1. ธรรมชาติของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - รวมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สกส. 3/2559 เรื่อง ธรรมชาติของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และที่ สกส. 5/2559 เรื่อง อำนาจหน้าที่ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยให้ความสำคัญสูงสุด ให้อยู่ในฉบับเดียวกัน - ปรับหลักเกณฑ์บางส่วนให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ด้านธรรมชาติของสถาบันการเงินเพื่อยกระดับแนวทางด้านธรรมชาติของ SFIs ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> (1) เพิ่มเติมบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการ SFIs เช่น กำหนดหรืออนุมัติกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี (Risk Governance Framework) รวมทั้งดูแลให้มีการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรที่คำนึงถึงความเสี่ยง (Risk Culture) ดูแลให้มีการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) เป็นต้น

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
	<p>(2) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการของ SFIs ให้มีกรรมการที่มีความรู้หรือประสบการณ์ด้าน IT 1 คน เพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจที่จะใช้ IT เป็นส่วนสำคัญ</p> <p>(3) ยกระดับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเป็นคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง ที่เป็นระดับ oversight level โดยให้มีการอิสระหรือกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารเกินกว่ากึ่งหนึ่งในคณะกรรมการดังกล่าว</p> <p>(4) กำหนดเพิ่มเติมไม่ให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบไปดำรงตำแหน่งเป็นประธานในคณะกรรมการของ SFIs และคณะกรรมการกำกับความเสี่ยง</p> <p>(5) ยกเลิกข้อกำหนดว่า SFIs ควรมีคณะกรรมการสรรหาและคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน เนื่องจาก SFIs ต้องมีกระบวนการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนดอยู่แล้ว และเพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดสรรกรรมการอิสระที่มีจำนวนจำกัด แต่ SFIs ยังคงต้องมีกระบวนการสรรหาที่โปร่งใสและชัดเจน</p> <p>(6) กำหนดเพิ่มนิยามกรรมการอิสระโดยให้หมายความตามเกณฑ์ภายในของ SFIs นั้น ๆ ทั้งนี้ หากในอนาคตมีกฎหมายอื่น หรือ ธปท. จำเป็นที่จะต้องกำหนดนิยามกรรมการอิสระของ SFIs จะขอความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อนดำเนินการ</p>
<p>2. คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<p>- เพิ่มบทเฉพาะกาลให้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่ 1 มกราคม 2560 รายงานต่อประธานกรรมการ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ และ ธปท. ทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ทราบในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย</p>
<p>3. การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษา ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<p>- เพิ่มข้อกำหนดในเรื่องการขอความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่งต้องดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ (พ.ร.บ. SOE) โดยให้ SFIs ขอความเห็นชอบจาก ธปท. ก่อนการเสนอรายชื่อบุคคลต่อคณะกรรมการกลั่นกรองกรรมการรัฐวิสาหกิจ</p> <p>- เพิ่มเติมรายละเอียดในแบบหนังสือขอความเห็นชอบฯ และแบบประวัติบุคคลที่ขอความเห็นชอบให้มีการชี้แจงลักษณะหรือพฤติกรรมที่อาจส่งผลกระทบต่อการดำรงตำแหน่ง เช่น การดำรงตำแหน่งทางการเมือง การถูกสอบสวนโดยหน่วยงานอื่น เป็นต้น เพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบที่ครบถ้วนและรัดกุมยิ่งขึ้น</p> <p>- เพิ่มการให้บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งรายงานต่อประธานกรรมการ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เจ้าของ และ ธปท. ทราบภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ทราบ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย</p>
<p>4. การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<p>- ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ</p>
<p>5. องค์ประกอบเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<p>- แก้ไขถ้อยคำการกำหนดคุณสมบัติของ Hybrid Tier 1 ให้มีความชัดเจน สอดคล้องกับหลักการของตราสารที่จะนับเป็นเงินกองทุนชั้นที่ 1 ซึ่งต้องเป็นตราสารด้อยสิทธิที่ไม่มีหลักประกัน</p>

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
6. การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงสำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย โดยให้อ้างอิงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของ SFIs
7. การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ
8. การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ
9. การดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อภาระผูกพันที่เกิดจากการรับประกันความเสี่ยงของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย	- ปรับปรุงคำนิยาม “การรับประกันความเสี่ยง” ให้ครอบคลุมถึงกรณีที่ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) เป็นผู้รับประกันภัยต่อ (Reinsurer) เพื่อรองรับการขยายขอบเขตธุรกิจจากการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งของ ธสน.
10. การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ
11. การกำกับดูแลสินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแบบ Portfolio Guarantee Scheme ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ
12. การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงรายละเอียดของแนวทางในการใช้ “สินค้าคงคลัง” เป็นหลักประกัน เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. 2558 - เพิ่ม “สิทธิในบำเหน็จตกทอด” เป็นหลักประกันที่สามารถนำมาหักก่อนการกันเงินสำรอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของธนาคารพาณิชย์ที่ ธปท. เคยออกหนังสือเวียนเมื่อปี 2554 ที่ผ่านมา - ปรับปรุงแนวทางการจัดทำและจัดเก็บเอกสารประกอบการพิจารณาการจัดชั้น การกันเงินสำรอง และการตัดรายการออกจากบัญชีในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง Regulatory Impact Assessment (RIA) ของ ธปท.
13. การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงอัตราการกำกับลูกหนี้รายใหญ่ของธนาคารเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (ธพว.) ให้เท่ากับร้อยละ 15 ของเงินกองทุนทั้งสิ้น (จากเดิมคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) กำหนดไว้ในแผนฟื้นฟูฯ ที่ 500 ล้านบาท) เนื่องจาก ธพว. ได้ออกจากแผนยุทธศาสตร์ฟื้นฟูแล้ว (สำหรับข้อกำหนดการปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการ SME รายย่อยในวงเงินไม่เกินร้อยละ 15 ล้านบาท ยังคงเป็นไปตามที่ คนร. กำหนด)

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มหลักเกณฑ์การนับลูกหนี้ที่มีการปรับลดความเสี่ยงด้านเครดิต โดยการทำธุรกรรมอนุพันธ์ด้านเครดิต (Credit derivatives) เพื่อรองรับการทำธุรกรรมดังกล่าวในการบริหารความเสี่ยงของ SFIs - เพิ่มหลักเกณฑ์การนับลูกหนี้ธุรกรรมประกันภัยสินเชื่อทางการค้า (Trade credit insurance) ที่ SFIs เป็นผู้รับบริการและให้บริการ เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ - ปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บเอกสาร และข้อมูลยอดคงค้างของลูกหนี้หรือลูกค้าทุกรายที่เข้าข่ายได้รับการผ่อนผันในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
<p>14. การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ประกอบธุรกิจทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รวมประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยที่ สกส. 19/2559 และที่ สกส. 9/2560 ให้อยู่ในฉบับเดียวกัน - เพิ่มหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย - เพิ่มหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเกี่ยวกับช่องทางการให้บริการทางการเงิน - ปรับปรุงบทเฉพาะกาลที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลให้สอดคล้องกับประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ - ปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บเอกสาร และข้อมูลยอดคงค้างของลูกหนี้หรือลูกค้าทุกรายที่เข้าข่ายได้รับการผ่อนผันในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
<p>15. ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการปรับปรุงเนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญ
<p>16. การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงคำจำกัดความของ “ธุรกรรมนโยบายรัฐ” ให้เป็นไปตามที่สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) กำหนด - กำหนดแนวทางสำหรับการปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน โดยให้ SFIs ถือปฏิบัติตามนโยบายที่กระทรวงการคลังกำหนด - เพิ่มกรณี SFIs ที่จะนำ IFRS9 มาถือปฏิบัติก่อนที่กระทรวงการคลังกำหนด ให้สามารถหารูปแบบงบการเงินกับ ธปท. ได้ - ปรับปรุงแนวทางการเปิดเผยงบการเงินประจำปี ณ สำนักงานใหญ่และสำนักสาขา ให้สามารถเปิดเผยในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท. - ยกเลิกการแสดงและการเปิดเผยรายการในงบการเงิน ได้แก่ (1) สิทธิในการเรียกคืนหลักทรัพย์ (2) ภาวะของลูกค้าจากการรับรอง และ (3) ภาวะของธนาคารจากการรับรอง เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน/แนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง - ปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการจัดทำหมายเหตุประกอบงบการเงินรายไตรมาส เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
17. การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA)	- ปรับปรุงคำจำกัดความของ “ธุรกรรมนโยบายรัฐ” ให้เป็นไปตามที่ สศค. กำหนด
18. การส่งรายงานข้อมูลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงรายชื่อรายงานที่กำหนดให้ SFIs รายงาน โดยตัดรายงาน 2 ชุด ได้แก่ Card Usage Summary และ Electronic Banking Services Summary เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อนกับรายงานที่ต้องส่งตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนช. 14/2561 ซึ่งอ้างอิงพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 และเพิ่มเติมชุดข้อมูล 2 ชุด ได้แก่ ข้อมูลสาขาทั่วไปและจุดให้บริการ และสรุปจำนวนสาขาอิเล็กทรอนิกส์และจำนวนเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ จำแนกตามภาคเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ภาพรวมการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชนในประเทศ - ปรับปรุงช่องทางการรายงานชุดข้อมูล FI Data Set โดยกำหนดให้ SFIs รายงานชุดข้อมูลดังกล่าวมายัง ธปท. โดยตรง - เพิ่มบทเฉพาะกาลให้มีช่วงทดสอบระบบในการรับส่งข้อมูลระหว่าง SFIs และ ธปท. เป็นระยะเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ประกาศมีผลบังคับใช้
แนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย	
19. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มข้อกำหนดวิธีการรายงาน Funding Concentration เพื่อให้เกิดความชัดเจน - เพิ่มคำอธิบายการลงรายการสินทรัพย์อื่น ในแบบรายงานฐานะสภาพคล่องสุทธิตามสัญญา (Contractual liquidity gap) เพื่อให้เกิดความชัดเจน
20. การทำธุรกรรมด้านสินเชื่อการลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายหลักทรัพย์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บเอกสารประกอบการพิจารณาการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
21. การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มนิยามธุรกรรมประกันภัยสินเชื่อทางการค้า - ปรับปรุงการสอบทานภาวะผูกพัน และกำหนดเพิ่มเติมสำหรับการสอบทานภาวะผูกพันของธุรกรรมประกันภัยสินเชื่อทางการค้า (Trade credit insurance) เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบธุรกรรมของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ - ปรับปรุงการสอบทานลูกหนี้ธุรกิจวงเงินสูง ให้ครอบคลุมถึงลูกหนี้รายเดิมและลูกหนี้รายใหม่ที่อนุมัติย้อนหลัง 1 ปี นับจากวันที่จัดทำแผนงานการสอบทานประจำปี เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปปฏิบัติ - ปรับปรุงการสอบทานลูกหนี้รายย่อยโดยให้แบ่งกลุ่มสอบทานตามประเภทหรือวัตถุประสงค์ของธุรกรรม - ปรับปรุงแนวทางการจัดทำและจัดเก็บเอกสารการสอบทานกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ แผนงานการสอบทาน และแบบรายงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
22. การประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์รอการขายที่ได้มาจากการรับชำระหนี้ การประกันการให้	<ul style="list-style-type: none"> - เพิ่ม “การประกันการให้สินเชื่อ” ในนิยามการประเมินราคา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 - ปรับปรุงนิยามของผู้ประเมินราคาภายนอกและหลักเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมถึงหลักประกันที่อยู่ในต่างประเทศ

หลักเกณฑ์	สิ่งที่ปรับปรุง
สินเชื่อ หรือที่ซื้อจากการขายทอดตลาดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บนโยบาย ระเบียบ และวิธีปฏิบัติสำหรับการประเมินราคาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท. - ปรับปรุงข้อกำหนดให้ SFIs สามารถรับราคาหลักประกันที่ลูกค้าได้รับจากการยื่นขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินแห่งอื่น ทั้งในกรณี Refinance และสินเชื่อใหม่ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
23. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- ปรับปรุงแนวทางการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ตามแนวทาง RIA ของ ธปท.
ประกาศ ธปท. ที่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามหนังสือที่ กค 1006/ล402 ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2562	
24. การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ	- กำหนดเพดานอัตราส่วนเงินให้สินเชื่อต่อมูลค่าหลักประกัน (LTV Ratio) โดยสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยที่มี LTV Ratio ไม่เกินเพดานที่กำหนด ได้รับน้ำหนักความเสี่ยงที่ร้อยละ 35 - เพิ่มเติมให้ไม่ต้องนำสินเชื่อเพื่อชำระค่าประกันชีวิตแบบ Mortgage Level Term Assurance (MLTA) มารวมในการคำนวณ LTV Ratio - เพิ่มเติมให้ SFIs สามารถขอผ่อนผันเป็นรายการนี้ได้หากไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้อใดข้อหนึ่งได้ เนื่องจากการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล หรือมีสินเชื่อสวัสดิการที่ได้มีการลงนามในบันทึกข้อตกลงไว้ก่อนวันที่ 15 ตุลาคม 2561

ทั้งนี้ สรุปโครงสร้างและสาระสำคัญของประกาศและแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยรวม 24 ฉบับตามเอกสารแนบ 1

(2) หลักเกณฑ์การกำกับดูแล SFIs ระยะที่ 2

ธปท. ได้พิจารณาออกหลักเกณฑ์การกำกับดูแลเกี่ยวกับช่องทางการให้บริการทางการเงินจำนวน 3 ฉบับ ตามคำแนะนำของ สศค. โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการให้บริการ เพิ่มความคล่องตัว และส่งเสริมให้ SFIs พัฒนารูปแบบการประกอบธุรกิจและการให้บริการทางการเงินที่เหมาะสมกับความต้องการและลักษณะของลูกค้าตามพันธกิจ ซึ่งหลักเกณฑ์ส่วนใหญ่อ้างอิงแนวทางการกำกับดูแลที่ใกล้เคียงกับธนาคารพาณิชย์ แต่ปรับเนื้อหาบางส่วนให้สอดคล้องกับพันธกิจของ SFIs

นอกจากนี้ เนื่องจากปัจจุบันเทคโนโลยีมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมทั้งได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Financial Technology: FinTech) ดังนั้น เพื่อส่งเสริมให้ FinTech ของไทยมีการพัฒนาและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งมีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับจากผู้บริโภค ธปท. จึงได้ออกแนวทางการเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) เพื่อเปิดโอกาสให้ SFIs สามารถนำเสนอบริการทางการเงินภายในพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมของการประกอบธุรกิจและการให้บริการที่จำกัดได้

ทั้งนี้ สาระสำคัญของหลักเกณฑ์ทั้ง 4 ฉบับมีรายละเอียดดังนี้

หลักเกณฑ์	สาระสำคัญของหลักเกณฑ์
<p>1. การใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของประชาชนให้ทั่วถึงยิ่งขึ้น และเพื่อให้ SFIs สามารถบริหารจัดการต้นทุนดำเนินการได้อย่างเหมาะสม)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นการรวมร่างหลักเกณฑ์การแต่งตั้งตัวแทน (Banking agent) และร่างหลักเกณฑ์การใช้บริการจากผู้ให้บริการภายนอก (Outsourcing) เพื่อลดการตีความ อีกทั้งร่างประกาศทั้ง 2 ฉบับยังมีข้อกำหนดในการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกันด้วย - มีการจัดกลุ่มงานแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) งานสำคัญต่อธุรกิจสถาบันการเงิน และ (2) งานสนับสนุนธุรกิจสถาบันการเงิน ซึ่งสะท้อนความสำคัญของงานและแนวทางการกำกับดูแล - SFIs สามารถใช้บริการ Business Facilitator เพื่อให้ดำเนินการแทน SFIs ตามที่ ธปท. กำหนดได้ โดยควบคุมดูแลในเรื่องสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ (1) การบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น (2) ความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจและการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ และ (3) การคุ้มครองผู้ใช้บริการ ทั้งนี้ SFIs ยังคงต้องเป็นผู้รับผิดชอบเสมือนเป็นผู้ดำเนินการเอง และดูแลให้ธุรกรรมที่ต้องมีผลเสร็จสมบูรณ์ (Finality) ต้องเป็นมาตรฐานเดียวกับการที่ผู้ใช้บริการทำธุรกรรมกับ SFIs
<p>2. การประกอบกิจการสาขาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เพื่อให้ SFIs มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการคุ้มครองผู้ใช้บริการที่เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจ)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้แนวทางเดียวกับสถาบันการเงิน โดยกำหนดให้ SFIs มีกระบวนการบริหารความเสี่ยง และมีการคุ้มครองผู้ใช้บริการที่เหมาะสม ทั้งนี้ หลักเกณฑ์นี้จะไม่ครอบคลุมเรื่องการจัดตั้งสาขา ขอบเขตธุรกรรม การย้ายสถานที่ตั้ง การหยุดทำการชั่วคราว และการยกเลิกสาขา เนื่องจากเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับขอบเขตพันธกิจตามกฎหมายจัดตั้งของ SFIs แต่ละแห่ง - การประกอบการนอกสถานที่กรณีการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทั่วไป ประกอบด้วย การออกบูธ และการให้บริการโดยยานพาหนะเคลื่อนที่ SFIs สามารถให้บริการได้โดยไม่จำกัดกลุ่มลูกค้า และระยะเวลาในการดำเนินการ - การประกอบการนอกสถานที่นอกเหนือจากการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการทั่วไปข้างต้น เช่น การให้บริการเฉพาะกลุ่มผู้ใช้บริการรายย่อยหรือกลุ่มผู้ใช้บริการฐานราก SFIs สามารถขออนุญาตต่อ ธปท. เป็นรายกรณีได้ ทั้งนี้ การให้บริการดังกล่าวยังคงต้องเป็นไปตามกรอบพันธกิจของ SFIs
<p>3. การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ (เพื่อให้ SFIs มีกระบวนการรู้จักลูกค้า และพิสูจน์ตัวตนลูกค้าที่ได้มาตรฐาน และรองรับเทคโนโลยีใหม่)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดกระบวนการในการรู้จักลูกค้าประกอบด้วย การระบุตัวตนและการพิสูจน์ตัวตนที่เป็นมาตรฐานและสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) - สำหรับกระบวนการระบุตัวตน (Identification) ธปท. กำหนดให้ธุรกรรมการเปิดบัญชีเข้าข่ายเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูงตามหลักเกณฑ์ของ ปปง. SFIs จึงต้องมีข้อมูลและเอกสารแสดงตนเพิ่มเติมตามที่ ปปง. กำหนด - สำหรับกระบวนการพิสูจน์ตัวตน (Verification) <ul style="list-style-type: none"> (1) กรณีให้บริการแบบพบเห็นต่อหน้า SFIs จะต้องตรวจสอบข้อมูลความถูกต้องและความแท้จริงของเอกสารแสดงตนโดยใช้ Smart card reader และตรวจสอบผ่าน Web-based service หรือหน่วยงานราชการ ทั้งนี้ SFIs สามารถใช้เทคโนโลยีอื่น เช่น Biometrics ประกอบด้วยได้ (2) กรณีให้บริการแบบผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ มีหลักเกณฑ์ที่สอดคล้องกับธนาคารพาณิชย์ ทั้งกรณีเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ของ SFIs และเครื่องของลูกค้า - ในกรณีที่ SFIs ต้องการนำวิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่มาใช้ประกอบการเปิดบัญชี เช่น Biometrics หรือระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล SFIs จะต้องขออนุญาตต่อ ธปท.

หลักเกณฑ์	สาระสำคัญของหลักเกณฑ์
	เป็นรายการณีก่อนดำเนินการ จนกว่าจะมีมาตรฐานในเรื่องดังกล่าวจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการยกระดับกระบวนการรู้จักลูกค้าและเพื่อรองรับวิธีการหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมถึงโครงการภาครัฐที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
4. การเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox) (เพื่อให้ SFIs สามารถนำเทคโนโลยีใหม่มาพัฒนาบริการทางการเงิน รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน)	<p>- กำหนดแนวทางส่งเสริมการพัฒนา FinTech ด้วยกลไก Regulatory Sandbox ที่เปิดโอกาสให้ SFIs สามารถนำเสนอบริการทางการเงินภายในพื้นที่หรือสภาพแวดล้อมของการประกอบธุรกิจและการให้บริการที่จำกัด ภายใต้กรอบหลักเกณฑ์การกำกับดูแลที่ยืดหยุ่น โดยมีหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ (1) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมทางการเงิน (2) มีการคุ้มครองผู้บริโภคที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงสิทธิของผู้บริโภคเป็นสำคัญ และ (3) ดูแลความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้</p> <p>- นวัตกรรมทางการเงินที่ควรทดสอบใน Sandbox ก่อนออกใช้ในวงกว้าง จะต้องเป็นบริการทางการเงินที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ธปท. และเป็นบริการทางการเงินหรือนวัตกรรม FinTech ที่นำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ โดยแบ่งกลุ่มการเข้าทดสอบใน Sandbox เป็นสองกลุ่ม ได้แก่</p> <p>(1) การทดสอบใน Regulatory Sandbox ของ ธปท.</p> <p>นวัตกรรมทางการเงินที่จะทดสอบใน Regulatory Sandbox ต้องมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ 1) เป็นบริการทางการเงินที่จะพัฒนาเป็นโครงสร้างพื้นฐานหรือมาตรฐานกลางสำหรับภาคการเงินไทยที่ผู้ให้บริการจำเป็นต้องทดสอบร่วมกัน หรือ 2) กฎหมายหรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลกำหนดเกี่ยวกับการทดสอบใน Regulatory Sandbox เช่น การให้บริการ P2P lending platform</p> <p>(2) การทดสอบใน Own Sandbox ของผู้ให้บริการ</p> <p>สำหรับนวัตกรรมหรือบริการทางการเงินที่ไม่เข้าข่ายตามข้อ (1) SFIs สามารถทดสอบใน Sandbox ของตนเอง (Own Sandbox) เพื่อควบคุมความเสี่ยงในการทดสอบกับลูกค้า สร้างและปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ การดำเนินการ รวมถึงการกำกับดูแลความเสี่ยงของ SFIs ในระยะต่อไป ทั้งนี้ SFIs จะต้องแจ้งแผนการทดสอบนวัตกรรม FinTech ใน Own Sandbox ประจำปี และปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบันทุกไตรมาส รวมทั้งแจ้งผลการทดสอบแต่ละโครงการทุกเดือนมายัง ธปท. ด้วย</p>

(3) หลักเกณฑ์ของธนาคารพาณิชย์ที่นำมาใช้กับ SFIs โดยอนุโลม

ด้วยปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามาเป็นกลไกหลักในการให้บริการของ SFIs และหาก SFIs มีปัญหาจากการนำเทคโนโลยีมาใช้ จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง รวมทั้งปัจจุบันมีความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์มากขึ้น ดังนั้น SFIs จึงควรมีมาตรฐานการกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยเทียบเคียงกับธนาคารพาณิชย์ อย่างไรก็ตาม เทคโนโลยีที่ SFIs นำมาใช้ยังคงมีความแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ ทั้งด้านปริมาณและความซับซ้อน รวมทั้ง SFIs ต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ธปท. จึงกำหนดให้ SFIs นำหลักการและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ตามหลักเกณฑ์ที่ใช้กับธนาคารพาณิชย์ในปัจจุบัน จำนวน 3 ฉบับมาใช้โดยอนุโลม ได้แก่

1) ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 19/2560 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) ของสถาบันการเงิน ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2560

2) แนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Implementation Guideline) และ

3) กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience

โดยหาก ธปท. เห็นว่า SFIs มีความพร้อมในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กำกับดูแลความเสี่ยงดังกล่าวแล้ว ธปท. จะยกเว้นหลักเกณฑ์กำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับ SFIs ต่อไป

ทั้งนี้ สรุปรุโครงสร้างและสาระสำคัญของหลักเกณฑ์ตาม (2) และ (3) มีรายละเอียดตามเอกสารแนบ 2

2.2 การบังคับใช้

ประกาศและแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย จำนวน 27 ฉบับ และหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของธนาคารพาณิชย์ที่นำมาใช้กับ SFIs โดยอนุโลม จำนวน 3 ฉบับ รวม 30 ฉบับ ส่วนใหญ่จะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2562 ยกเว้นแนวนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อ การลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายสินทรัพย์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ซึ่งมีการกำหนดแนวทางการสอบทานเพิ่มเติม จึงกำหนดให้มีผลตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 เป็นต้นไป เพื่อไม่ให้กระทบกับแผนการสอบทานประจำปี 2562

สรุปหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจระยะที่ 1

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 25/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่ประกอบธุรกิจทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม ให้ปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลซึ่งสอดคล้องกับแนวทางกำกับดูแล SFIs ทั่วไป แต่มีการกำหนดหลักเกณฑ์เพิ่มเติมบางประการเพื่อให้เหมาะสมกับการประกอบธุรกิจทางการเงินตามหลักการของศาสนาอิสลาม

ด้านธรรมาภิบาล

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 12/2562 เรื่อง ธรรมาภิบาลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- กำหนดองค์ประกอบของ คกก. และ คกก. ชุดย่อย โดย คกก. ชุดย่อย ต้องมี คกก. (1) ตรวจสอบ (2) กำกับความเสี่ยง
- กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ คกก. คกก. ชุดย่อย กรรมการ รวมถึงผู้บริหารระดับสูง
- มีกรอบการกำกับดูแลความเสี่ยงที่ดี
- มีการกำหนดนโยบายและกระบวนการแจ้งเบาะแสภายในองค์กร
- มีการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพ มีการแบ่งแยกหน้าที่ชัดเจน
- มีการเปิดเผยข้อมูลด้านธรรมาภิบาลเพื่อความโปร่งใส

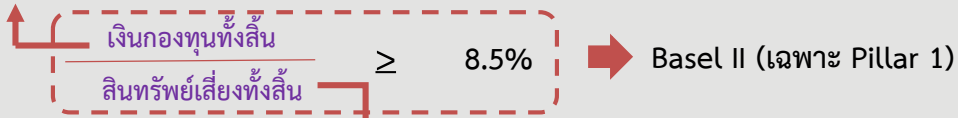
ประกาศ ธพท. ที่ 13/2562 เรื่อง คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- ลักษณะต้องห้ามทั่วไป เช่น ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย/ ไม่ต้องโทษฐานทุจริต เป็นต้น ลักษณะต้องห้ามเพิ่มเติม 3 ด้าน คือ (1) ความซื่อสัตย์ (2) ความรู้ความสามารถ และ (3) สถานะการเงิน
- การแจ้งการเปลี่ยนแปลง

ประกาศ ธพท. ที่ 14/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งกรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- กรรมการที่ไม่ใช่กรรมการโดยตำแหน่ง ให้ขอความเห็นชอบจาก ธพท. ก่อนเสนอรายชื่อบุคคลต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือกรรมการรัฐวิสาหกิจ
- ผู้จัดการ ผู้มีอำนาจในการจัดการ และที่ปรึกษาที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องผู้บริหาร ต้องยื่นขอความเห็นชอบ ธพท. ก่อนการแต่งตั้ง

การดำรงเงินกองทุน

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 15/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ : SFIs ต้องดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง ณ สิ้นวันหนึ่งๆ $\geq 8.5\%$ โดยที่ Tier 1 ratio $\geq 4.5\%$ และ Tier 2 $\leq$ Tier 1

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 16/2562 เรื่อง องค์ประกอบของเงินกองทุนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ :
- Tier 1 เช่น ทุนที่ได้รับพระราชทาน ทุนชำระแล้ว ส่วนล้ำมูลค่าหุ้น กำไรสะสม เป็นหลัก + Hybrid tier 1
- Tier 2 เช่น ทุนบริษัทย่อยที่คิดสะสมเงินปันผล ตราสารหนี้โดยสิทธิที่นับเป็น Tier 2 มูลค่าส่วนที่เพิ่มจากการตีราคาที่ดิน อาคาร หรือห้องชุดในอาคารชุด General provision
- รายการปรับ/รายการหัก

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 17/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
วิธีมาตรฐาน (วิธี SA ใช้ RW ตาม ECAIs / วิธี SSA ใช้ RW ตามที่ ธพท. กำหนด)
$$RWA = \left[\frac{\text{ยอดสุทธิของสินทรัพย์} \times \text{ปรับลดความเสี่ยง}}{\text{รายการนอกสมดุล} \times \text{ด้านเครดิต}} \right] \times \alpha W$$

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 18/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านตลาดและการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านตลาดของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
วิธีมาตรฐาน
 $RWA = \text{ฐานของธุรกรรม} \times \text{น้ำหนักเงินกองทุน} \times 12.5$
ทั้งนี้ SFIs ต้องคำนวณเงินกองทุนรองรับความเสี่ยงด้าน Options ซึ่งมี 3 วิธี คือ Simplified วิธี Delta-plus และวิธี Contingent loss

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 19/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าเทียบเท่าสินทรัพย์เสี่ยงด้านปฏิบัติการของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
1. วิธี BIA : $RWA = \text{Gross income} \times \alpha_{(15\%)} \times 12.5$
2. วิธี SA-OR (รวม ASA) : $\text{Gross income} \times \beta_{(12\%, 15\%, 18\%)} \times 12.5$
(วิธี ASA ใช้วิธี Loan amount ตามสายธุรกิจเงิน Gross income ในสายธุรกิจ Retail banking และ commercial banking)

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 20/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อภาระผูกพันที่เกิดจากการรับประกันความเสี่ยงของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย
 $\frac{\text{เงินกองทุนชั้นที่ 1}}{\text{ภาระผูกพันที่เกิดจากการรับประกันความเสี่ยง}} \geq 20\%$

การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 21/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
 $\frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{เงินฝากทุกประเภท}} \geq 6\%$ ของสิ้นเดือน
- เงินสดที่ SFIs + เงินสดที่ศูนย์เงินกลาง ธพท. $\leq 2.5\%$
- เงินฝากประจำและกระแสรายวันที่ ธพท.
- หลักทรัพย์หรือตราสารซึ่งประกาศจากภาระผูกพัน และสามารถโอนเปลี่ยนมือได้
- ตราสารหนี้ ธพท.
- หลักทรัพย์หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้

แนวนโยบาย ธพท. เรื่อง การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- ให้มีสภาพคล่องเพียงพอทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติต่าง ๆ
- บริหารควบคุมความเสี่ยงให้สอดคล้องกับนโยบายกลยุทธ์ และอยู่ในระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ ซึ่งได้รับอนุมัติจาก คกก. SFIs
- ควรมีระบบงานที่สามารถระบุ วัด ติดตาม และควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้
- ควรมีระบบการทดสอบภาวะวิกฤติ

กระบวนการด้านสินเชื่อ

แนวนโยบาย ธพท. เรื่อง การทำธุรกรรมด้านสินเชื่อ การลงทุนในหลักทรัพย์ และการขายสินทรัพย์ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- มีกระบวนการพิจารณาอนุมัติธุรกรรมด้านสินเชื่อที่รัดกุม ครอบคลุมในเรื่องการมีนโยบายที่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการ การแบ่งแยกหน้าที่ในกระบวนการสินเชื่อ และการจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาสินเชื่อ

แนวนโยบาย ธพท. เรื่อง การสอบทานธุรกรรมด้านสินเชื่อของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- ให้มีหน่วยงานและกระบวนการสอบทานที่เป็นอิสระ
- จัดทำแผนการสอบทานประจำปี
- ให้สอบทาน credit process ตั้งแต่ต้นจนจบ ยกเว้น บสย. บตท. ให้สอบทานตามขอบเขตธุรกิจ
- อัตราการสอบทานขึ้นอยู่กับลักษณะการทำธุรกรรมด้านสินเชื่อและการประเมินความเสี่ยงภายในของ SFIs

แนวนโยบาย ธพท. เรื่อง การประเมินราคาหลักประกันและอสังหาริมทรัพย์ที่นำมาจากการชำระหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- มีนโยบาย วิธีปฏิบัติในการประเมินราคาสินทรัพย์ที่เป็นหลักประกัน และ NPA ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คกก. SFIs

แนวนโยบาย ธพท. เรื่อง การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- มีนโยบายและมาตรการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ซึ่งได้รับความเห็นชอบจาก คกก. SFIs
- มีระเบียบวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับหนี้และความรับผิดชอบการอนุมัติ การรายงาน การติดตามดูแล และมี Action plan
- ติดตามการปฏิบัติตามเงื่อนไขของ TDR ติดต่อกันไม่น้อยกว่า 3 เดือน หรือ 3 วงการชำระหนี้ แล้วแต่ระยะเวลาใดจะนานกว่า ให้ SFIs รับรู้รายได้ตามเกณฑ์เงินสด

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 23/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดชั้นและการกันเงินสำรองของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ

ชั้น	ระยะเวลาค้าง	ค.สามารถ (ชำระหนี้)	กันเงินสำรอง
ปกติ	≤ 1 เดือน		1 %
SM	$> 1 - 3$ เดือน		2 %
SS	$> 3 - 6$ เดือน	มีเหตุที่แสดงว่า	100 % x
DL	$> 6 - 12$ เดือน	จะชำระคืนไม่ได้	(ยอดหนี้ค้าง
DL	> 12 เดือน	ครบถ้วน เช่น ลูกหนี้	สุทธิ)
L		เลิกกิจการ / ไม่สามารถ	ตัดออกจากบัญชี
		ติดต่อได้ เป็นต้น	

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 22/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อที่ได้รับการค้ำประกันโดยบริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมแบบ Portfolio Guarantee Scheme ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
- RWA ด้านเครดิต : ส่วนที่ บสย. ค่า เสมือนลูกหนี้ได้รับการค้ำประกันโดยอ้อมจากรัฐบาลไทย
- การจัดชั้นและการกันเงินสำรอง : ส่วนที่ บสย. ค่า มาก่อนการกันเงินสำรองได้

การกำกับลูกหนี้รายใหญ่

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 24/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับลูกหนี้รายใหญ่ (Single Lending Limit) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ
สินเชื่อ ลงทุน ก่อภาระผูกพัน หรือทำธุรกรรมที่มีลักษณะคล้ายการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใด รวมผู้ที่เกี่ยวข้อง $\leq$ อัตราที่กำหนด $\leq$ ที่กำหนด

SFIs	อัตราที่กำหนด
ธ.ออมสิน	
ธ.ก.ส.	15%
ธอส. ธพท.	
ธสน. บตท.	25%
ธอท.	ลูกค้ำเดิม 1,000 ลบ. ลูกค้ำใหม่ 500 ลบ. รัฐวิสาหกิจ 2,000 ลบ.

ทั้งนี้ ธุรกรรมที่เป็น
- PSA => ไม่ต้องนับ SLL
- โครงการสนับสนุนมาตรการการเงินการคลังแต่ไม่ใช่ PSA => ต้องขออนุมัติแต่ไม่ต้องดำรง Capital add-on
- สอดคล้องกับพันธกิจ => ต้องดำรง Capital add-on

LTV Ratio

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 9/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและสินเชื่ออื่นที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ กำหนดเพดาน LTV ratio และกำหนดน้ำหนักความเสี่ยงในการคำนวณสินทรัพย์เสี่ยงด้านเครดิตสำหรับสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

การบัญชีและการเปิดเผยข้อมูล

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 26/2562 เรื่อง ข้อกำหนดเกี่ยวกับการบันทึกบัญชีของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ : SFIs ต้องจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนด และในกรณีที่ไม่มีมาตรฐานดังกล่าว ให้ SFIs ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 27/2562 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ: SFIs ต้องจัดทำงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยให้แยกแสดงรายการที่เกี่ยวข้อง PSA ออกมาจากธุรกรรมปกติ รวมถึง ให้มีการเปิดเผยรายการเกี่ยวกับ PSA ในหมายเหตุประกอบงบ และต้องจัดส่งงบไตรมาส และงบประจำปีให้ ธพท. ภายใน 3 เดือน และ 4 เดือน นับจากวันสิ้นรอบบัญชี ตามลำดับ สำหรับกรณีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงิน ให้ SFIs ปฏิบัติตามนโยบายที่กระทรวงการคลังกำหนด ทั้งนี้ หาก SFIs ประสงค์จะนำ IFRS9 มาถือปฏิบัติก่อน สามารถหรือ ธพท. ได้

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 28/2562 หลักเกณฑ์การกำกับดูแลธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account: PSA) : โครงการนโยบายรัฐที่ดำเนินการโดย SFIs ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี (หลังจากวันที่ 5 ส.ค. 52) ทั้งนี้ สำหรับส่วนที่มีภาระขาดเสียความเสียหาย ให้ SFIs จัดชั้นลูกหนี้เป็นปกติและไม่ต้องกันเงินสำรอง และให้คำนวณ RWA โดยถือว่าเป็นลูกหนี้ที่ได้รับการค้ำประกัน โดยรัฐบาลหรือลูกหนี้รัฐบาล แล้วแต่กรณี

การส่งรายงานข้อมูล

ประกาศ ธพท. ที่ สรช. 6/2562 เรื่อง การส่งรายงานข้อมูลของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ : SFIs ต้องจัดทำและส่งรายงานข้อมูลในรูปแบบชุดข้อมูล (XML Data Set) และ Excel file มายัง ธพท. ตามที่ประกาศกำหนด

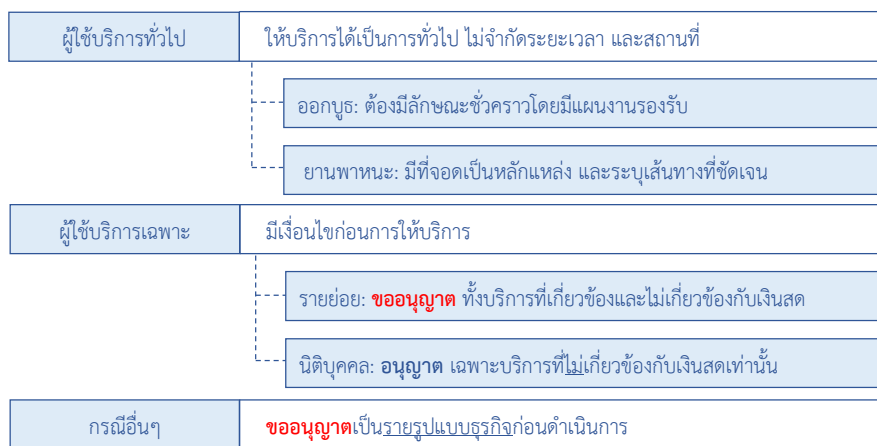
สรุปหลักเกณฑ์การกำกับดูแลสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ระยะที่ 2

การประกอบกิจการสาขา

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 30/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การประกอบกิจการสาขาของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ: SFIs ต้องมีกระบวนการบริหารความเสี่ยงและการคุ้มครองผู้ใช้บริการที่เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจ ซึ่งในการให้บริการนอกสถานที่ SFIs จะต้องยึดหลักการ Finality เช่นเดียวกับการทำธุรกรรมที่สาขาเป็นสำคัญ

เงื่อนไขการให้บริการ:

- สาขาทั่วไป สาขาอิเล็กทรอนิกส์ และสำนักงานแลกเปลี่ยนเงิน: ให้บริการได้เป็นการทั่วไป
- การประกอบกิจการนอกสถานที่: มีข้อกำหนดในการให้บริการแก่ผู้ใช้บริการ ดังนี้

- **หลักเกณฑ์กำกับดูแล:** มีนโยบายที่ได้รับอนุมัติจาก Board รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการดูแลผู้ใช้บริการที่รัดกุมและเป็นธรรม โดย SFIs ต้องรายงานแผนงานเปิดปิด การดำเนินการของสาขาทั่วไปและจำนวนเครื่องอิเล็กทรอนิกส์มายัง ธพท. รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลให้ลูกค้าทราบ ทั้งข้อมูลการให้บริการทั่วไปและกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงการให้บริการ ซึ่งในการประกอบกิจการนอกสถานที่ SFIs ต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับพนักงาน และสาขา/หน่วยงานที่รับผิดชอบการให้บริการการนอกสถานที่นั้นอย่างชัดเจนด้วย

การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชน

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 31/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การรับฝากเงินหรือการรับเงินจากประชาชนของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ: ในการเปิดบัญชี SFIs ต้องมีกระบวนการในการรู้จักลูกค้า (KYC) ที่สามารถระบุตัวตน (Identification) และพิสูจน์ตัวตน (Verification) ลูกค้าได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

เงื่อนไขการให้บริการ:

รูปแบบในการเปิดบัญชี	Identification: ข้อมูลและเอกสารแสดงตนที่เพียงพอในการระบุว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับที่ปรากฏในเอกสารแสดงตนนั้น	Verification: ตรวจสอบความถูกต้องและความแท้จริงของข้อมูลและหลักฐานประกอบการแสดงตน
แบบพบเห็นต่อหน้า	<ol style="list-style-type: none"> ให้ลูกค้าแจ้งข้อมูลส่วนตัว + จัดให้มีเอกสาร / สำเนาเอกสารแสดงตน* สังเกตพฤติกรรมลูกค้า ลงลายมือชื่อแบบต่อหน้า 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบบัตรประชาชนโดยเครื่อง Smart card reader Web-based service / ตรวจสอบข้อมูลจากส่วนราชการ เช่น DOPA <p>Optional (ต่อขออนุญาตก่อนเริ่มให้บริการ):</p> <ul style="list-style-type: none"> Biometrics comparison** ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล** เทคโนโลยีอื่น**
แบบผ่านเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ (ต้องขออนุญาตก่อนเริ่มให้บริการครั้งแรก)	<p>เครื่องของธนาคาร</p> <ol style="list-style-type: none"> ให้ลูกค้ากรอกข้อมูลส่วนตัว + ส่งเอกสาร / สำเนาเอกสารแสดงตน* ผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ มี VDO conference / Liveness capture / เทคโนโลยีอื่นเพื่อสังเกตพฤติกรรมของลูกค้า 	<ol style="list-style-type: none"> ตรวจสอบบัตรประชาชนโดยเครื่อง Smart card reader Web-based service / ตรวจสอบข้อมูลจากส่วนราชการ เช่น DOPA Biometrics comparison** <p>Optional:</p> <ul style="list-style-type: none"> ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล** เทคโนโลยีอื่น**
	<p>เครื่องของลูกค้า</p> <ol style="list-style-type: none"> ใช้ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Signature) 	<ol style="list-style-type: none"> บัตรประชาชน Web-based service / ตรวจสอบข้อมูลจากส่วนราชการ เช่น DOPA Biometrics comparison** ระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล** <p>Optional:</p> <ul style="list-style-type: none"> เทคโนโลยีอื่น**

ทั้งการเปิดบัญชีแบบพบเห็นต่อหน้าและแบบผ่านเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ หาก SFIs จะใช้หรือเปลี่ยนแปลงระบบงาน IT ที่มีนัยสำคัญหรือใช้ Biometric comparison นอกเหนือจากที่กำหนดหรือเคยได้รับอนุญาตจาก ธพท. แล้ว **ต้องขออนุญาต** ก่อนดำเนินการ

* เอกสารหรือสำเนาเอกสารแสดงตนต้องมีรายละเอียดตามหลักเกณฑ์ ป.ง. ว่าด้วยวิธีการแสดงตนของลูกค้าสถาบันการเงินและผู้ประกอบอาชีพตามมาตรา 16

** การใช้ Biometrics comparison หรือระบบการพิสูจน์และยืนยันตัวตนทางดิจิทัล หรือเทคโนโลยีอื่นอื่น ให้ SFIs ถือปฏิบัติตามแนวปฏิบัติ Regulatory Sandbox ทั้งนี้ หาก ธพท. มีการกำหนดมาตรฐานสำหรับการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวแล้ว ให้ SFIs ปฏิบัติตามมาตรฐานดังกล่าวโดยไม่ต้องเข้าร่วมทดสอบใน Regulatory Sandbox

การใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ

ประกาศ ธพท. ที่ สกส. 29/2562 เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลการใช้บริการจากผู้ให้บริการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ (Business Facilitator) ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ: SFIs ต้องดูแลการใช้บริการจาก Business Facilitator (BF) ทั้งการบริหารความเสี่ยง การบริหารความต่อเนื่องในการดำเนินธุรกิจ และการคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดย SFIs ยังเป็นผู้รับผิดชอบต่อผู้ใช้บริการเสมือนเป็นผู้ให้บริการเอง และยึดหลักการ Finality ที่เป็นมาตรฐานเดียวกันกับการที่ลูกค้าทำธุรกรรมกับ SFIs

เงื่อนไขการใช้บริการจาก BF:

- งานสำคัญต่อธุรกิจสถาบันการเงิน:
  - งานหลักที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์: SFIs ดำเนินการเอง เว้นแต่มีเหตุผลและความจำเป็นซึ่งต้อง **ขออนุญาต** จาก ธพท.
  - งานบริการทางการเงิน: มีข้อกำหนด ดังนี้ (✓ ให้ผู้ใช้บริการได้เป็นการทั่วไป)

บริการ	บุคคลที่ SFIs สามารถจ้างให้เป็น BF (รวมทั้ง Subcontract) ได้						เงื่อนไขการให้บริการ
	ธพท. / SFIs	บ. ปรชธยไทย	ผู้ประกอบการภายใต้กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน	นิติบุคคล	บุคคลธรรมดา	อื่นๆ	
การรับฝากเงิน	✓	✓	ขออนุญาตเป็นรายกรณี				-
การรับโอนเงิน	✓	✓					≤5,000 ต่อรายการ (≤20,000 ต่อวัน)
การจ่ายเงินสำหรับผู้ให้บริการรายย่อย	✓	✓					-
การจ่ายเงินสำหรับผู้ให้บริการรายใหญ่	✓						-
การรับชำระเงิน	✓	✓	✓	✓	✓		กรณีนิติบุคคล & บุคคลธรรมดาต้องเป็นตัวแทนภายใต้กฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน หากมิใช่ ต้องขออนุญาต
อื่นๆ			ขออนุญาตเป็นรายกรณี				-

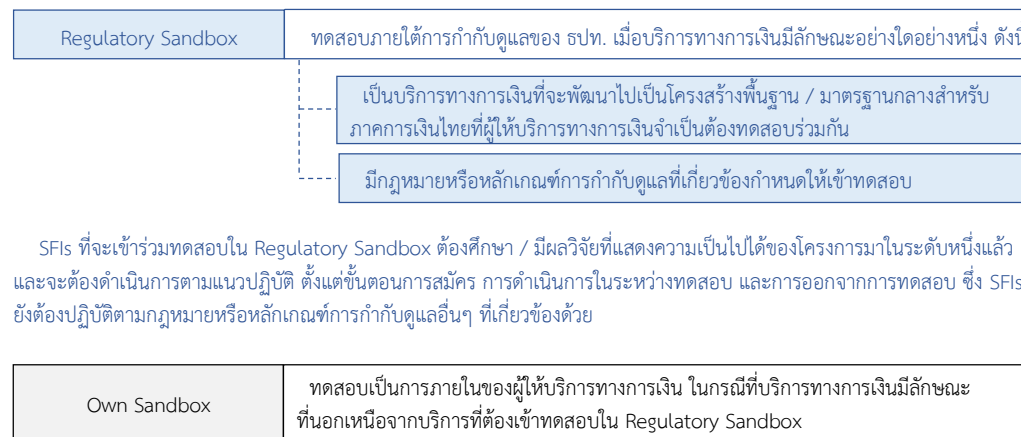
- งานสนับสนุนธุรกิจสถาบันการเงิน: ใช้บริการจาก BF ได้เป็นการทั่วไปตามที่หลักเกณฑ์กำหนด
- กรณีอื่นๆ: **ขออนุญาต** เป็นรายกรณี

- **หลักเกณฑ์กำกับดูแล:** มีนโยบายการใช้บริการที่ได้รับอนุมัติจาก Board โดยกำหนดขอบเขตและลักษณะงานของ BF ที่ชัดเจน รวมทั้ง มีแนวทางการบริหารความเสี่ยงและการดูแลผู้ใช้บริการที่รัดกุมและเป็นธรรม ซึ่ง SFIs จะต้องทำสัญญาและข้อตกลงกับ BF เป็นลายลักษณ์อักษร และรายงานข้อมูลการใช้บริการจาก BF มายัง ธพท. โดย SFIs จะต้องดูแลให้ BF ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ฉบับนี้ด้วย

Regulatory Sandbox

แนวปฏิบัติ ธพท. เรื่อง แนวทางการเข้าร่วมทดสอบและพัฒนานวัตกรรมที่นำเทคโนโลยีใหม่มาสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน (Regulatory Sandbox): SFIs ที่สนใจนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้พัฒนา หรือสร้างนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการให้บริการทางการเงิน หรือเพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานของธุรกิจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถทดสอบบริการทางการเงินหรือนวัตกรรม FinTech ดังกล่าวได้ก่อนการให้บริการ

การเข้าร่วมทดสอบ:

SFIs ที่จะเข้าร่วมทดสอบใน Regulatory Sandbox ต้องศึกษา / มีผลวิจัยที่แสดงความเป็นไปได้ของโครงการในระดับหนึ่งแล้ว และจะต้องดำเนินการตามแนวปฏิบัติ ตั้งแต่ขั้นตอนการสมัคร การดำเนินการในระหว่างทดสอบ และการออกจากทดสอบ ซึ่ง SFIs ยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

SFIs ที่จะทดสอบใน Own Sandbox ต้องกำหนดกรอบนโยบายที่ระบุแนวทางการพิจารณาคุณสมบัติของโครงการที่จะเข้าทดสอบ การบริหารความเสี่ยง การติดตามผลทดสอบ และการออกจาก Sandbox รวมทั้งจัดทำรายงานผลการทดสอบประจำปี เพื่อแจ้งต่อ ธพท. โดย SFIs ต้องมีกระบวนการภายในเพื่อรองรับการทดสอบที่เทียบเคียงกับการทดสอบใน Regulatory Sandbox และต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์การกำกับดูแลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

หลักเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ได้รับความเห็นชอบจาก รมว.คลัง ให้ SFIs นำแนวทางของหลักเกณฑ์ที่ใช้กับ ธพท. ในปัจจุบัน มาปรับใช้โดยอนุโลม

ประกาศที่ ธพท. ที่ สกส. 19/2560

เรื่อง หลักเกณฑ์การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Risk) ของสถาบันการเงิน:

- SFIs ต้องมีธรรมาภิบาลด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี มีการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านเทคโนโลยี และมีการบริหารความเสี่ยงอย่างเหมาะสม
- หาก SFIs มีการนำเทคโนโลยีใดๆ มาใช้ เป็นครั้งแรก หรือมีการเปลี่ยนแปลงการใช้เทคโนโลยีที่มีผลกระทบหรือมีความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญ **ต้องยื่นขออนุญาต**

แนวปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Risk Management Implementation Guideline):

- ให้ SFIs ใช้เป็นแนวปฏิบัติในการกำหนดวิธีบริหารความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่ง SFIs สามารถพิจารณาปรับใช้อย่างเหมาะสมตามลักษณะการดำเนินธุรกิจ ปริมาณธุรกรรม ความซับซ้อนของเทคโนโลยีที่นำมาใช้ และความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง

กรอบการประเมินความพร้อมด้าน Cyber Resilience:

- ให้ SFIs ใช้เป็นแนวทางอ้างอิงในการประเมินระดับความเสี่ยงตั้งต้นทางไซเบอร์ (Cyber Inherent Risk Assessment) และกำหนดแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยงทางไซเบอร์และมาตรการควบคุมด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยที่พึงมีให้สอดคล้องกับความเสี่ยงตั้งต้นดังกล่าว

หลักเกณฑ์การกำกับดูแลในระยะต่อไป

- การให้สินเชื่อ Reverse Mortgage
- การให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct)
- การให้บริการผ่านช่องทางดิจิทัล
- การกำกับดูแลความเสี่ยงด้านปฏิบัติการและการควบคุมภายใน